

Βουλευτοῦ, Ὑπαλλήλου, Ὑπουργοῦ καὶ ἐν ἡμέραις πονηραῖς ἐξῆλθε πάντοτε ἄσπιλος. Μὲ λευκὰς τὰς τρίχας, τὴν ψυχὴν, τὴν φουστανέλλαν, διετήρησε μέχρις τελευταίας στιγμῆς καὶ λευκὰς τὰς χεῖρας. Ἐγεννήθη ἀρχομένου τοῦ αἰῶνος καὶ ἀπέθανε, τοῦ αἰῶνος σβύνοντος, φέρων ὅλα του τὰ ἔτη καὶ ὅλα τὰ ἐνδοξα ἀριστεῖα τῶν μεγάλων ἐποχῶν, τῆς ἀποκαταστάσεως, τῆς Μοναρχικῆς, τῆς Συνταγματικῆς, τῆς Ἐπαναστατικῆς, τῆς Ἐκθρονιστικῆς, τῆς Κοινεβουλευτικῆς ἱστορίας τῆς πατρίδος ἡμῶν. Τὸ στάδιόν του, ὡς πολιτευομένου, ἐπέστεψεν ἢ ἐκπλήρωσις πάντων τῶν πόθων του, τὸ δὲ γέρας τῶν πολιτικῶν ἀγῶνων του ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία καὶ ἡ τιμὴ. Τιμώμενος ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ Λαοῦ τῶν Ἀθηνῶν, τιμώμενος ὑπὸ τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας συμπάσης, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὸ βῆρος τῶν ἐτῶν καὶ μὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου τῆς 1ης Μαρτίου τοῦ 1897, ἐνεκλείσθη εἰς τὸν τάφον ὁ Δ. Καλλιφρονᾶς, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου εἰκονίζοντο ἀκόμη οἱ χρόνοι τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος, ἐλαφρὸν δὲ τὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς ἐκάλυψε τὸν τετιμημένον τῶν Ἀθηνῶν Δημογέροντα, τὸ μόνον καὶ τελευταῖον λείψανον τῆς γενεᾶς ἐκείνης, εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ δημιουργία καὶ ἡ θεμελίωσις τῆς νέας Πολιτείας, τοῦ ἐκ τῶν ἐρειπίων ἀναγεννηθέντος Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Δ. Καλλιφρονᾶς

Πανομοίωτον ὑπογραφῆς Δημητρίου Καλλιφρονᾶ

1

Ἄφ' τῆ χρυσῆ τῆς Ἐφεσο ἐπιστρέφει
Ἡ δοξαμένη Ἄρτεμις, ἢ Ἐκάτη
Καὶ τ' ἀργυρὸ τῆς ἄρμα ἀγάλλι στρέφει
Ἐδῶ κ' ἐκεῖ μέσ' ἐτ' οὐρανοῦ τὰ πλάτη.

✽

Μιά ζήλια μυστικὴ θαρρεῖς πῶς τρέφει
Κι' ὄλο κυττάζει ἐν ἀπαλῷ κρεβάτι,
Σὲ διάφανα κρυμμένη κι' ἄσπρα νέφη,
Νὰ ἰδῇ τοῦ νιοῦ τὴν ὄψιν τῆ δροσάτη.

Μαγευτικὰ τὸ ρυάκι μουρμουρίζει
Σὰ στόμα ἄρμονικὸ ποῦ ἀγάλι γάλι
Ὅμηρικὰ τραγούδια ψιθυρίζει.

✽

Καὶ σὰν κόρη πανώρῃα ξαπλωμένη
Ἄνοιγει ἢ φύσις τῆ θερμὴν ἀγκάλη,
Κάποιο θεὸ τ' Ὀλύμπου περιμένει.

2

Ἐστὸ μάγουλο μὴ βάνης τὸ μαντίλι
Νὰ κρύψῃς τὰ σημάδια τοῦ ἔρωτά μου
Π' ἀφήκαν τὰ φρυμένα μου τὰ χεῖλη
Καὶ τὰ θερμὰ κι' ἀμέτρητα φιλιὰ μου.

✽

Τὸ πρῶτο φῶς μόλις ψηλὰ ἀνατείλη
Χωρὶς σημάδι θὰ φανῆς μπροστά μου,
Χαρῆς φωναῖς τὸ στόμα σου θὰ στείλῃ
Κ' ἐγὼ θ' ἀκούω τὸ χάρο 'ς τὴν καρδιά μου.

✽

Ἴσως κι' αὐτὰ τὰ βράδουα λησιμονήσης
Καὶ σὲ λευκὸ λαιμό, φλόγα γεμάτη,
Μανιωμένου θεριοῦ σημάδια ἀφήσης.

✽

Μὰ ἡ τύχη, κακοροϊζικη, ἄς σὲ σώσῃ
Ἀπὸ πληγῆ ποῦ δὲ θεωρεῖ τὸ μάτι
Καὶ ποῦ μπορεῖ τὸ θάνατο νὰ δώσῃ.

3

Ἐστὸ κάθε μου φιλι ποῦ ξεκολλάει
Ἄφ' τὴν καρδιά ποῦ ἀλύπητα μοῦ σφάζεις,
Ὡσὰν σφυρὶ τὸ στήθός σου κτυπάει
Καὶ μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ κυττάζεις.

✽

Ἄγρια τὸ βλέμμα λάμπει καὶ γελάει
Κι' ἀπὸ τὰ βάρη τῆς ψυχῆς στενάζεις
Κι' ἂν τὸ λαιμὸ σ' ἀγγίξω ποῦ λυγáει
Τινάξεσαι μεμιᾶς κι' ἀνατριχίζεις.

✽

Μὴ μοῦ κρατῆς τὸ μέτωπο γυρμένο
Ἄν λίγο φῶς τὸ νιὸ φεγγάρι ρίχνῃ
Μεσ' 'ς τοῦ βουνοῦ τὴν κορυφὴ κρυμμένο,

✽

Κι' ἀσήκωσε τ' ὀλόμαυρο κεφάλι
Νὰ ἰδῆς αὐτὴ τὴ φύσι ποῦ μᾶς δείχνει
Πλατυὰ πλατυὰ τ' ἀφράτα τῆς τὰ κάλλη.

4

Μοῦ λὲς πῶς ζῶ 'ς τὸ μολυσμένο γῶμα
Καὶ δὲ μπορῶ ν' ἀνοίξω τὰ φτερά μου
Νὰ ψάλλῃ ἀγάπαις θεϊκαῖς τὸ στόμα
Κι' ἄγνους παλμούς ν' ἀκούσω 'ς τὴν καρδιά μου.

“Όσο φθάνει τ’ ἀφράτο σου τὸ σῶμα,
 Τόσο μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἡ φαντασιά μου,
 Ὅσ’ τὴν ὕλη ζωὴ καὶ μεσ’ ἔς τὴν λάσπη ἀκόμα
 Κ’ ἐσὲ ποθῶ νὰ κλειῶ ἔς τὴν ἀγκαλιά μου,

✽

Τοῦ κορμιοῦ σου τὴ ρόδινη ἀτμοσφαῖρα
 Δὲ πιθυμῶ καθόλου νὰ περάσω,
 Ἄσε νὰ ζωὴ ἔς τὸ μυρωμένο ἀέρα,

✽

Κι’ ἂν τώρα ποῦ μπορῶ νὰ σ’ ἀγκαλιάσω
 Γένῃς ψιγὴ καὶ φθάσῃς τὸν αἰθέρα,
 Θὰ ἰδῆς φτερά πῶς ἔχω νὰ σὲ φθάσω.

B

Ποῖαν ἄβυσσο ἔς τὰ μαῦρα σωθικά μου
 Ὁ δόλιος κλειῶ, σύ, κόρη μου, δὲ ζῆρεις,
 Μονάχ’ ἀκοῦς τὰ τόσα βάσανά μου
 Καὶ μὲ κυττᾶς μὲ πόνο καὶ ὑποφέρεις.

✽

Πότε ποθῶ νὰ σὲ θωρῶ μπροστά μου
 Τῆς κόλασις ταῖς φλόγες νὰ μοῦ φέρῃς.
 Νὰ δαιμονίσης μέσα τὴν καρδιά μου
 Καὶ ντροπιασμένα λόγια νὰ προσφέρῃς.

✽

Πότε σ’ ἐμὲ τὸν οὐρανὸ ν’ ἀνοίξῃς
 Κι’ αὐτὸ τὸ βάρος τῆς ζωῆς ποῦ ζοῦμε
 Πῶς νὰ βασταῶζω μόνη νὰ μοῦ δεῖξῃς.

✽

Καὶ πότε ἔς τὴν ἀγκάλῃ νὰ μὲ κλείσῃς,
 Μαζὶ μ’ ἐσὲ ἔς τὴν λάσπη νὰ κυλιοῦμε,
 Νὰ μὲ πατῆς καὶ νὰ μ’ ἐξευτελίσῃς.

B

Μακριὰ ἀπὸ σέ, κόρη χρυσῆ, θὰ φύγω
 Κι’ ἀφ’ τὸ μάτι τὸ δάκρυ ἀγάλι στάει,
 Τὸ ματωμένο στῆθος μου σ’ ἀνοίγω
 Κ’ ἡ καρδιά μου σ’ ἐσὲ γοργὰ πετάει.

✽

Κι’ ὅταν τὸ μάτι πλειὰ δὲ θὰ ξανοίγω
 Ποῦ τὰ σπλάχνα σὰ ξίφος μοῦ περνάει,
 Μεσ’ ἔς τὸ λαιμὸ κάθε φωνὴ θὰ πνίγω
 Μὰ σὰ θεριὸ ἢ ψυχὴ μου θὰ βογγάη.

✽

Μέσα σ’ αὐτὸ τὸ στῆθος ἀπὸ πέτρα
 Μᾶθειασες παρευθὺς καὶ δίχως πόνο
 Ὅλα τὰ βέλη πωχες ἔς τὴν φαρέτρα.

✽

Χωρὶς καρδιά μεσ’ ἔς τὴν ζωὴ τὴ ψεύτρα,
 Θὰ λαχταρῶ γιὰ μιὰν ἀλήθεια μόνο
 Καὶ θὰ ποθῶ τὴ λυγερὴ μου κλέφτρα.

7

Στρέφε όσο θές ἄλλοῦ τὰ βλέμματά σου,
Γιὰ ἴδες χαμογελῶντας σ' ἀγναντεύω,
Σὲ χίλιους δόσε τὴν τρελλή καρδιά σου,
'Σ τὸ πείσμά μου κ' ἐγὼ θὰ σὲ λατρεύω.

✽

Λέγε όσο θές τὰ τόσα μυστικά σου
Σ' ὅποιο θαρρεῖς πῶς τρομερὰ ζηλεύω,
"Ἀνοιξε σ' ὅποιο θές τὴν ἀγκαλιά σου,
Μιάς μόνης ὥρας ἔρωτα γυρεύω.

✽

'Αχνίζεις ποῦ μιλεῖς, τρέχει τὸ δάκρυ
Κι' ἀδιάφοραις ματιαῖς σ' ἐμένα ρίχνεις,
Σ' ἐμὲ ποῦ μένω μόνος σὲ μιὰν ἀκρη.

✽

Κι' ὅμως ἐνῶ τὰ μάτια ἐρωτευμένα
Στρέφεις ἄλλοῦ καὶ περιφρόνια δείχνεις,
Κάτι γροικᾶς 'ς τὸ πείσμά σου γιὰ μένα.

8

Τρέχε κ' ἐσὺ χαρούμενη τὰ μέρη
'Όπου σκεπάζει τὸ λευκὸ τὸ χιόνι,
Κ' ἡ ψυχὴ ποῦ γιὰ σὲ τόσο ὑποφέρει
Τὸ λυγρὸ κορμί σου περιζώνει.

✽

Τρέχε κ' ἐσὺ χαρούμενη τ' ἀγέρι
Ποῦ τοὺς κρυφούς σου πόθους βαλταμόνει
Καὶ τῆς ζωῆς χαίρου κ' ἐσὺ τ' ἀστέρι
Ποῦ κάθε ἀγνό σου λογισμὸ χτυτάνει.

✽

"Όπου κι' ἂν εἶσαι ἄς χαίρεται ἡ καρδιά σου,
Κι' ἂν μιὰ πνοὴ γροικῆσῃς νὰ φυσήσῃ
Καὶ σὰν ὄροσιὰ νὰ ρίξῃ 'ς τὰ μαλλιά σου,

✽

Θυμήσου ἐμὲ ποῦ ἐσένα δὲ ξανοίγω
Καὶ σὰν τρελλὸς τῶν στεναγμῶν τῆ βρύσι
Καὶ τοῦ δακρυοῦ τῆ φλέβα τώρα ἀνοίγω.

9

'Αφ' τὸ βιβλίον δὲ σήκονε τὸ μάτι
Κ' ἔστεκα σιωπηλὸς νὰ τὴν κυττάζω
Καὶ νὰ μαυρίζῃ ἐξάνοιγα ἐκεῖ κάτι
Ποῦ μ' ἔκανε νὰ τρέμω, νὰ στενάζω.

✽

Κ' ἔλεγα μοναχός: ζῶ 'ς τὴν ἀπάτη
'Αρχίζοντας σιγὰ νὰ τὴν πλησιάζω:
"Ἀχ! κύτταξε, σκληρὴ, κ' ἐμὲ ἰ κομμάτι
Ποῦ σ' ἀγαπῶ κι' ἀπὸ τῆ ζήλια βράζω.

Όταν είδα τὸ στόμα νὰ σιμώσῃ
 Εἰς τὸ χαρτὶ μὲ μάτι δακρυσμένο
 Κ' ἓνα φιλὶ στενάζοντας νὰ δώσῃ,

✽

«Ποιανὸν φιλεῖς, φωνάζω, τὴν εἰκόνα;»
 Γιὰ ἰδές, μοῦ λέει μὲ πρόσωπο γυρμένο,
 Εἶνε ἡ δική σου, κ' ἔγυρα τὸ γόνα.

10

«Τὴν ἀρετὴ θρηνηῖστε ποῦ πεθαίνει
 Σεῖς ποῦ τ' Ὀλύμπου οἱ ἀθάνατοι ζηλεύουν,
 Ὅλοι οἱ θνητοὶ βαρέθησαν μιὰ ξένη
 Καὶ 'ς τὰ τρελλὰ τῆς λόγια νὰ πιστεύουν.

✽

»Κανένας φίλος πλειὰ σ' αὐτὴ δὲ μένει,
 Τὴν ἡδονὴ μόνο 'ς τὴ γῆ γυρεύουν»
 Ἔτσι φωνάζει ἡ ἀπέραντη οἰκουμένη
 Ὡς τοὺς λίγους δυστυχεῖς ποῦ τὴ λατρεύουν.

✽

Ἐγωῖστές κ' ἐγώ, γοργὰ τὸ βλέμμα
 Μ' ἓνα γλυκὸ χαμόγελο γυρίζω
 Κι' ἀνεβαίνει 'ς τὸ πρόσωπο τὸ αἶμα.

✽

Τρίβω κρυφὰ τὰ χέρια καὶ δακρύζω
 Καὶ μοναχὸς μου λέω: δὲν εἶνε ψέμμα
 Κἄτι ἀρχινῶ περσσότερο ν' ἀξίζω.

11

Ἄκουσε πῶς γελῶ, ἄκου πῶς βγαίνει
 Καὶ πῶς ξεσπᾷ ἡ ἀπέραντη χαρὰ μου,
 Ὡς τὸ γέλοιο ποῦ βροντᾷ, στέκει κρυμμένη
 Ἡ δύναμι ποῦ κλειῶ μεσ' 'ς τὴν καρδιά μου.

✽

Εἶνε ἡ ψυχὴ 'ς τὴ λύπη πάντα ξένη
 Ἄν κι' ἄγρια ἐκφράζω τὴν τρελλὴ εὐτυχία μου,
 Καὶ 'ς τὸ ζῶφι π' ἄγνωστο πεθαίνει
 Ἄνοιγω γκαρδιακὰ τὴν ἀγκαλιά μου.

✽

Γέλα μαζί μου, ὁ κόσμος ἔτσι θέλει,
 Ὡς τ' ἀγκάθια ἐπάνω ρόδα γιὰ νὰ στρώσῃ,
 Γέλοια, φωναῖς τὸ στόμα μας ὡς στέλλῃ

✽

Μὰ τὸ γλυκὸ σου μάτι ὡς μὴ δακρύζῃ
 Κι' ὡς μὴ μοῦ λές πῶς ἡ χαρὰ μου ἡ τόση
 Τοῦ Ριγολέττου τὴ χαρὰ θυμίζει.

(Ἐν Ἀθήναις τῇ 5ῃ Νοεμβρίου 1897)

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΙΖΩΚΗΣ